

Politik Bilim

OKÜMKAP (2)

Aykut Göker

<http://www.inovasyon.org>; hagoker@ttmail.com

OKÜMKAP kısa adıyla anılan Otomotiv Kümeleri için Kapasite Oluşturma Projesi'yle, Bursa'da otomotiv yan sanayi firmalarını içine alan bir **küme** / bir **güç birliği** oluşturulmasının amaçlandığını belirtmiştim. Dünya pazarlarındaki acımasız rekabet koşullarında tek başlarına kolayca kırılacak 'firmalardan' bir demet oluşturup kırılmalarını önlemenin ötesinde, onların dünya pazarlarında başarılı olabilmek için yeteneklerini birbirlerini tamamlayacak biçimde birleştirip geliştirebilmelerinin de yolunu açan bir güç birliği...

Bu tür oluşumları anlatan '**kümeleşme**' kavramının daha çok 'yenilikçilik' kavramıyla birlikte geçmesi tesadüf değildir... Çünkü rekabette asıl belirleyici olan, firmaların teknoloji üstünlükleri ve bu üstünlüklerine dayalı olarak yeni bir ürün geliştirip bunu herkesten önce pazara sürmedeki yetkinlikleri, diğer bir deyişle, yenilikçilikleridir... Elbette mârifet, yalnızca '**yeni**' değil '**pazarlanabilir**' yeni bir ürün geliştirebilmektir. Ama bu mârifet sağlam bir ARGE ve tasarım geliştirme kapasitesine oturtulabilmişse eğer, işte o zaman firmanın bileğini bükme zor...

Ne var ki, özellikle ARGE ve tasarım geliştirme kapasitesi pek çok sektörde firma ölçeğinin büyüklüğüyle doğru orantılıdır. Bazen büyük ölçekli firmaların bile, ayakta kalabilmek için yapmak zorunda oldukları ARGE harcamalarına güçleri yetmez. Orta ve küçük ölçekli firmalarınsa hiç yetmez. Bu nedendir ki, birbirlerinin rakibi olan firmalar bile, bir noktaya kadar, ARGE'de işbirliği yapabilirler; kendilerine bu konuda bilimsel birikim ve ARGE deneyimleriyle yardımcı olabilecek üniversitelerden birlikte yararlanabilirler. 'Rekabet öncesi ortak araştırma' kavramı işte bu gereksinimin karşılığıdır.

OKÜMKAP, ARGE'de işbirliği yolunu da açacak bir güç birliği oluşturma girişimidir. Şimdi bu girişimin, '**hafif raylı sistem araçlarının Bursa'da üretimini gerçekleştirmek**' gibi, somut bir alanda harekete geçtiğini görüyoruz. İşe bir yapılabirlik çalışmasıyla başlanmış. Tülay Akarsoy Altay (Mak.Y.Müh., TTGV), Necmettin Kaya (Doç. Dr., Uludağ Üniversitesi) ve Tayfun Sığırtmaç (Mak. Y.Müh., Aktaş Group) tarafından yürütülen bu çalışmanın sonuç raporuna (Ekim, 2009) göre amaç, "**hafif raylı taşıt üretiminin Bursa bölgesinde yapılabirliğini ortaya koymak ve otomotiv sanayindeki üretim bilgi birikiminin hafif raylı taşıt üretiminde de kullanılabilirliğini [gösterip bunu] sağlamaktır.**" Raporla söylenen özetle şu:

"Raylı araçlar imalât sektörüyle otomotiv imalât sektörü teknolojik yaklaşım olarak aynı platformdadırlar. Bursa'da otomotiv yan sanayinin yakaladığı yüksek kalite, imalât, ARGE ve tasarım kabiliyetleriyle raylı sistemlerle ilgili araç üretimi de gerçekleştirilebilir. Bursa'daki gelişmiş otomotiv sanayii kültürü ve birikimi bölgeyi avantajlı kılmaktadır.

*"Ancak, günümüzün küreselleşen ekonomilerinde firmaların ulusal/uluslararası pazarlarda rekabet edebilmeleri için, a.) yenilikçi bir yaklaşımla, b.) tasarım yetkinliğine sahip olarak ve en son teknolojilerle, c.) yaratıcılığa ve müşteri odaklılığa dayalı, d.) benzersiz kalitede ürünleri 'daha iyi üreterek' başarı elde etmeleri gerekmektedir. Son derece dinamik olarak değişen iç ve dış pazarda var olabilmek için pazardan gelen fırsat ve tehditlere hızla tepki verebilmek önemlidir. Özellikle küçük ve orta ölçekli firmaların **tekil olarak bu durumla baş etmesi mümkün gözükmemektedir. Kümeleşme gereksinimi de burada karşımıza çıkmaktadır.** Üstelik benzersiz kalitede ürün üretebilmenin olmazsa olmaz koşulu olarak gelişmiş bir ARGE altyapısına ve bilginin üretileceği bir kaynağa, yani üniversiteye ihtiyaçları vardır. Bu nedenle Uludağ Üniversitesi'nin ilgili bölümleri OKÜMKAP'ta başından beri yer almışlardır. OKÜMKAP üyesi firmalar eliyle raylı*

sistem araçlarının üretimi[nin gerçekleştirilmesi, Bursa'da] bilgi tabanlı kümeleşmenin değerli bir adımını teşkil edecektir...”

Dileğimiz, bu ilk adımın hedefine ulaşmasıdır. Ama bunun olmazsa olmaz koşulu, raylı sistemlere ihtiyaç duyan yerel yönetimlerin bu girişime omuz vermeleridir. Umarım, yerel yönetimler de bu tür güç birliklerinin değerinin farkındadır.

CBT. 19 Mart 2010